

ШЫҢ

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИҢ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЫ
БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХООРАЙ КОМИТЕТИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР
ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛАСТ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХООРАЙ
СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

1963 жылда
ТҮРКМӨНБАШТЫҒЫ

1961 ч.
ИЮНЬ
3
СУББОТА

№ 130 (4920)

Өртөз 2 көп.

Н. С. Хрущев аны-дуңма Чехословакияда

БРАТИСЛАВА, июнь 1. (СЭТА). ЧССР-нин чазанын чалаанын өзүтүрүп Чехословакияга челе берген СССР-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазы Н. С. Хрущев оон чорана өзүнүн бүгү дүзүгүзүгү чымын-биле уткуп турган. Поппа районунга белдик Татраларды иштатып турар Либерек автозаводунун бөлүк ажылчынары боттарынын бугурагызынын мычма деп биз-жөн бижиткич шыкылы Н. С. Хрущевга бээр-биле дамгытканар:

«Эргим Никита! Либеректин автомобил заводунун бөлүк тургустери тайбын дээр бири демисеки Силерге байыр чедирип тур». Поезд Тренчинин чаны-биле эртип турда. СССР-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазын алдар болдурун кымысан аязы-бүтү өнүгү оттар ол хоорайнын каас-чараш чедерин чараш кылдым чырыктаган турган.

Поездинин локтап чоран демилге өзүтүк вокзалдарына болгаш станцияларына эргим совет алдынын уткуп алары чер-ле болганга чехословак болгаш совет устастарына буудулас найыралынын массалык манифестацияны бую берип турган. Чехословак ажилчы чоннарын чүрөктин ханымында байыр чедиргенге ханымын-лашмаан, Никита Сергеевич чыгып чагай утуктушкун дээр, совет улуска найыралдын ахи-дуума сатыш-сеткилдиги дээр сөзүндөгү ханымында өөрүп четтирген. Аңа ужурашкан кижилеринин колдарын ол вагонун экиннин быжым-биле тудуп чоран. Совет чазактын баштынын биле чехословак ажилчы чоннарын аразынга кымыс, күнөчиг бөсөлдөр болууда тургузган.

Ахи-дуума чехословак-совет найырала алдар болдурун чүрөктин ханымында байыр чедирешкенин чыгып кымысга Тиса-Черна деп станицалар Братиславага чедир чалгаан, республиканын улут уткуптургу төвү Братиславага четкек, мырпай дам барган. СССР-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазын уткуптур-биле вокзалга ЧКП ТК-нин Бирги секретары, ЧССР-нин Президентин Антонин Новотный, ЧКП ТК-нын Политбюро кежигүтү, чазак даргазы Вильям Широкий, ЧКП ТК-нын Политбюро кежигүтү И. Гендик, П. Давид болгаш ЧССР-нин өскө-даа улуттуу ажилдагычылары кетипкен келгенер.

Н. С. Хрущевтин чедип келгенге таварыштыр митинг болган вокзал чанында шөлө хоорайнын өн-өн мун чурттагычылары чыгып келгенер. Дунайда ол алдарды хоорайнын чурттагычылары эргим алдынын өртөзден өгөтөн маван турганар.

Сөөлгү минуталар арткан. Поезд чорукунун оожумалдыккан. Выгодан Н. С. Хрущев утуп келген. Дикмигит алыш чаксаакшыныр болгаш «Совет Эвилели дегерезин!», «СЭКП дегерезин!», «Эш Хрущев дегерезин!» дээр чүрөктин ханымында байыр чедирешкенин чыгып келген турган.

Н. С. Хрущев эштер А. Новотныйн, В. Широкийн болгаш өскө-даа кижилерин куткап, ошказ, олардын-биле хол тутуп, ийи-биле менделешкен. СССР-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазын алдар болдурун, вокзал чанынын шөлүгө ханымында таңымын чыккай тургузуккан. СССР-нин болгаш ЧССР-нин хууине гимнилерин ооркто ойнал кууесткен. Н. С. Хрущев биле А. Новотный хууиле таңымын чыккалы эргип эртенер. СССР-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазы Чехословакиянын Улусту Аримызынын дайынчылары-биле менделешкен.

ЧКП ТК-нин Бирги секретары, ЧССР-нин Президентин Антонин Новотный эргим алычга байыр чедирген, СССР-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазы Н. С. Хрущев ханымында түвө чугаалаан.

Эштер Новотныйнын болгаш Хрущевтин чугаалаан чымылганар улут алычтыгы-биле дыннаан болгаш дикмигит алыш чаксаакшыныр-биле каш-лаа удаа түвө кирип турганар.

ПРАГА. (СЭТА). Июнь 1-де, четөөртте, эш Н. С. Хрущевтин, эш А. Новотныйнын болгаш ЧКП ТК-нин база ЧССР-нин чазанын утуктук төлөөлөктөрүнүн аразынга бөсөлдө болган. Амгы үенин эн чугалаа айтырылганын чугаалайгыч көргөн ол бөсөлдө өзгө найыралчы болгаш чүрөктин ханымында байылыгына эртен болгаш чехословак-совет найыралдын чыгымын чогуу, чугаалайгыч көргөн бүгү айтырылганын таалаы-биле үеи-болдардын бүтүп чыгып айны база каттап белгилеган.

Бөсөлдөн соонда эш А. Новотный эш Н. С. Хрущевга болгаш ону үчөк чоруп эштерге алдар болдурун дүштөк шайлапкан тургускан. Дүштөк шайлапканга ЧКП ТК-нин болгаш ЧССР-нин чазанын улуттук төлөөлөктөрүн, Словакиянын КП ТК-нын бөрүзүгүн болгаш Словак национал чөвүлелин президентинуну кежигүтүнө база олдурушкан. Дүштөк шайлапканын үенинде эштер А. Новотный биле Н. С. Хрущев түвө чугаалаанар.

Совет чазак төлөөлөрүнүн КУДР-да чоруп турары

СОННИМ, июнь 1. (СЭТА). СЭКП ТК-нын Президиуму кежигүтү, СССР-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазынын Бирги ораакчызы А. Н. Косыгинге баштапкан совет чазак төлөөлөрү бөгүн Пеняндан 60 км черде туруп турар Сонним хоорайда Хванха деп металлургия заводунун ажилчыларына алдар чораннар. Ол завод — Көрей Улус-Демократтыг Республикада кара металлургиянын эн улут бугурагызынын бирээси.

Байырдал шынчы кирип шимеп каан хоорайга совет аалчылары туктар болгаш чечетер туткаш, кудумчуге түшүп келген 10 муң ажы кижилер чүрөктин ханымында утуп алганар.

Заводка чедип келген А. Н. Косыгин болгаш совет төлөөлөр домна, марген болгаш прокат цехтерин, коок батареаларын көргөнер. Чаа дерин турар доманын шөлүгө эш Косыгин туудукулар-биле ужурашкан. Совет Эвилелинде домна сууттуларын төлөөлөк база тууду турарынын дүзүгүзүгүн дугайын ол туудукулар-биле бөсөлдө чугаалаан болгаш ол дүзүгүлөгө биле таңынар дээр бистин чуртувуска келирине көрөй тускай өртөмчөктөрүн чалаан.

Заводтун кериминин иштинге хөй кизи киржишкени митинг болган, аңаа заводтун директору Ким Хен Сан болгаш А. Н. Косыгин түвө чугаалаанар.

Совет төлөөлөргө ийги байырын чедирбешкан, Ким Хен Саннн чугаалааны болза:

Бистин заводувуска Силерини келгенин бистин металлургия-ажылчыларымыс биле Совет Эвилелин ажилчыларымыс сатыш-сеткил каттыштырыламын улам ийи байылыгына база ийи болур болгаш көрөй база совет улустарын аразынга найыралды быжылгаар.

Бугурагы планнарын күүүсөдирине заводтун коллективинин чедирешкенин дугайын, бугурагыны калбартырынын перспективаларын дугайын, металлургия заводунун алдары кижилеринин дугайын заводтун директору чугаалаан.

Оон соонда совет чазак төлөөлөрүн баштыны А. Н. Косыгин сөз ап түвө чугаалаан. Ону чымылганар чымын-биле утканар.

Бирги ээлчеге аар үлөтүрүп хөгжүдирине быжык уг-шын ап чурткан, эш Ким Ир Сенге баштапкан Көрейнин Күш-ажылчы партиясынын Төп Комитеди болгаш Көрей Улус-Демократтыг Республиканын чазак улут мерген угаанын болгаш чүвенин алымы көр чоруп илдеткен деп, эш Косыгин чугаалаан. Металлургиялык үндөзү Көреда социализм тургузушкуну быжык болгаш үндөзү дээлдиге

Совет Эвилелинде кара металлургиянын хөгжүдиринин дугайын совет төлөөлөрүн баштыны чымдаганарга чугаалаан болгаш бөгүн Совет Эвилели — ол дээр бөгү социализм лагеринин тайык болгаш айык чок чоруп хандыар эргежок чугула бугу-ле чугулдери бар күтүдүгү кан күрүне-дир деп, демделген.

Мурнуу Көреда болушкунуна хамаарыштыр А. Н. Косыгин мычма деп меделген: Мурнуу Көреда шериг эргилдери-биле холбаштыр мында чамдык кижилер дайын дүзүрөзүнүн ийилдигин каттап тургузарын, соңгу күчкө шериг походтун дугайында шуугазынын кудурин база каттап орадажып турар. Эш Н. С. Хрущевтин каш удаа меделген турганы шыкаш, Көрей Улус-Демократтыг Республиканын шынчы өнүктүрү болгаш өнөлөчүлери бар, шычангаш олар оон кажан-лаа айымыла артырып кабартар дээрин ол алгымчаларга салгындары кага артык өвөс бөөр. Совет улус өөрүшкүгө-даа, ажыгы-даа кезеде силерин-биле кады!

Чуртту тайык каттыштырынычте утканган Көрей Улус-Демократтыг Республиканын чазанын доктаамал куденишкенин бистер байыр чедирип турар бис. Соңгу болгаш Мурнуу Көрейнин конфедерацияны тургузар дугайында эш Ким Ир Сеннин чөптүгү саналы ол нини национал сорулганын шийитирелерине өң дээр, бөттүгү орукту акымды турар. Бир өвөс американар болгаш мурнуу-көрей эрге-чалыгар мындык конфедерацияны тургузарына шаптыктаваан болза, мурнуу болгаш соңгу чүк оларга нини болуп турар айтырылганы кады чугаалайгыч болур турган ийи, а ол чорук чуртту ийи кезең чоокшулаштырар, бөт-бөдүнгө бугурагыш чорукту чабылгында дуулаар, национал чыгыс өшпү каттап тургузарына чагай эге болур ийи. Импералистерин болгаш оларын чалчарынын кара сатышты чоруктары тура-даа, көрөй улус болуун чагай күзөл-болды — чурту демократтыг үндөзүнө тайык каттыштырыны боттаандырынын чедип адыр дээрине бис бугурагыш турар бис!

Улам-на хөй кааны болгаш шийиу экилдери болгаш Көрейнин күш-ажылчы партиясынын дөрктү сөздөшкө чаз-чаа бугурагыч чедирешкенин ужуражырын түнөлдө силерге күзөп тур мен эштер, металлургар деп, эш А. Н. Косыгин чугаалаан.

ПЕНЬЯН, июнь 1. (СЭТА). Совет чазак төлөөлөрүн баштыны, СЭКП ТК-нын Президиуму кежигүтү, СССР-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазынын Бирги ораакчызы А. Н. Косыгин бөгүн Көрейин Күш-ажылчы партиясынын болгаш КУДР-нин чазанын улуттукуларына алдар болдурун шайлапканы кылган.

Индонезия Республиканың президентинин болгаш премьер-министри доктор Сукарно Совет Эвилелинге келир

ССРЭ-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазы Н. С. Хрущев, 1960 чылдын февралда Индонезияга бөдүрүп чоруп турганынын үенинде, Совет Социалисттик Республикаларын Эвилелинин болгаш Индонезия Республиканын аразында найыралдык харылааларын болгаш кады ажилдагыны улам ийи быжылаарычте чүткүлдү улуттулга болдурушкан. Совет Эвилелинге келин деп чалаганы СССР-нин Дээди Советинин Президиумунун болгаш Совет чазактын өмүзөөзүн Индонезия Республиканын президентинин болгаш премьер-министри доктор Сукарнога тудуусан. Бо чалаганы ол өөрүп четтиришкени-биле үлөзө алган.

Индонезия Республиканын президентинин болгаш премьер-министри доктор Сукарно күрүненин аан-чоруту кылп Совет Эвилелинге бо чылдын июнь 5-те келир.

Бистиң областың бугу интеллигентилеринге Улуг-Хем районун интеллигентилер хуралының киржикчилеринин кыйгыры

Эргим эштер! Бистин чуртун амдыралдыкка улут болушкуну — СЭКП-нин XXII съездин чоокшулап олар. Совет кижилер оон төлөттиг уткуп амыр дээр белеткен, улус ажил-агымнын бугу-ле адырларда да улут көдүрүшкүгүн ажилдап, алган үлөөлөктөрүн алдарлы-биле күүүсөдир дээр демисеки турарлар. 1961 чылда күрүгөге 6,4 миллион пуд тараан, 18500 тонна этти, 16000 тонна сүттү, 1702 тонна дүштү сатар деп сөзүн берген Тыванын кезде ажил-агымнын ажил-ишчилери чеди чылдын үшкү чымында чаа-чаа бедитер дээр демисеки турарлар. Бластын үлөтүр болгаш кезде ажил-агым бугурагызынын, культуранын бугу адырларын ажилдакчылары кун-ажылга бедик көргүзүлгенин чедип аларычте бугу күштерин угадылар турарлар.

Улуг-Хем районун ажил-ишчилери партиянын ам болур съездинин күш-ажылчы ажил-керектер-биле демделеп өрттирер дээр чүтүк соруун илдеттир турарлар. Район бо чылдын күрүгөге 14000 тонна тараан, 2690 тонна этти, 2400 тонна сүттү болгаш 272 тонна дүштү сатар, чурт үлөтүрүгүн болгаш транспорттун, культура-чырымын биле болгаш медицина албан чедерлеринин ажилдарына бедик көргүзүлгенин чедип алыр деп сөзүн берген.

Амгы үеде районун мурнууда салган сорулгаларын күүүсөдир керекке мурнакчыларын хурааткан өзү турар. Хаян ажаакчызы Соля Хайнынын, хойжу Төлүш Хуурактин, сааны Төлүш Манай-оолдун, «УТКА-нын 25 чылы» совхозтун саанылары Мүлүн Калимазинин болгаш Базарына Юсуфовичин, «Улуг-Хем» совхозтун саанызы Төлүш Ячигмаанын, «Кун-ажылдын хосту» колхозтун саанызы Санчи Бек-хыстын, «Чогураа» колхозтун хойжу Кызыл-оол Ховалдынын бол-

лөөтөканын эргелектин Тамара Жукова, Кек-Чыраа клубунун эргелектин Кыргыс Урагай, кинематограф Пётр Белоусов, культура ажилдакчызы Сергей Шивит, Ийнал шкөөлүнүн башкызы Бабур Сюрин болгаш өскөлдөрү-да аттары бистин кезде ажил-агым ажилдакчыларымыс аразында улут күдүктөл-биле алаттымын турар. Дүноов атты колхозтун фотехниги Демур-оол Уйгун, «Кун-ажылды хосту» колхозтун зоотехниги Зоя Докучин, «УТКА-нын 25 чылы» совхозтун Ак-Туруг фермазына агроном Галина Уварова, «Найырал» совхозтун мал эчмени Михаил Терешков болгаш өскөлдөрү-да ферзонун ажил-ишчилерине партиянын шийитирлерин амырлар-биле харылаалдык, билдингилер-биле тайыттырал, чаа-чаа бедик көргүзүлгенин чедип аларына оларга дуулаагыч турарлар.

Ийнал-Тал суурунун интеллигентияны эки эгелешкенин көдүрүп үлөдүрөн. Мында интеллигентия чөвүлөт илдепкейил ажилдап, массалыктык болгаш организаастык ажилдарын чорудар талазы-биле колхозта партия организаастыгына, колхоз баштаар черинте хун-бүртүнү дуулаагычын көргүзүп, суурунун ажил-ишчилеринин культуругү денелин бедитерине болгаш амырлар-чуртталганын экижирине дүзүлгө турар. Шагаан-Арыг район эмделгенин коллектив өмөкөйө профабдактик кемчелер-биле кады чоноун ортузунга культура-массалык ажилды экижидер талазы-биле бөдүрүп ажилы илдепкейил.

Ажилчы чоннарын ортузунга кижилерине ажилы илдепкейил чорудуп турарлар. Ак-Туруг кезде бис-

ССРЭ биле ГДР-ниң аразында экономикалык харылаалар

ССРЭ-нин болгаш Герман Демократтыг Республиканын чазак төлөөлөрүн аразында чугаалажышынар чорукта чаа Москвага болуп эртен. Төлөөлөр СССР биле ГДР-ниң аразында экономикалык харылааларын улам ийи калбартыр дугайында, а ол шыкан ийи чурттарынын улус ажил-агым партиянын эн сырый таарыштыр тургузар дугайында айтырыгы чугаалайгыч көргөн.

Ол чугаалажышынын түнөлдө кайы-кайымыга бээр бараанарын көүдөлдүр дугайында дугурашкуну чедип алдыган. 1961—1965 чылдарын үенинде кайы-кайымыга бараанарын бээр дугайында чарынган дугурагында көрдүнгөн сандан ажыр кара металлдарын продукция, өнүгү металлдарын, химия бараанарын, үлөтүрүн ийи-бүрү адырларына херегелер машиналарын болгаш деригенин, тууд ийинин, нефтин, рузаларын болгаш өскө-даа бараанарын 1962—1965 чылдарда СССР ГДР-ге бээр.

Бо немей бээр деп турар бараанарын төлөвиринге ГДР Совет Эвилелин машиналарын болгаш деригени, оон иштинде пресстерин, дилерлерин болгаш дизельдик электростанцияларын, насостарын болгаш компрессорларын, демир орук вагонынын, судноларын, кезде ажил-агым машиналарын, ийи-бүрү приборларын, харылаанын деригенин, пал бак херегелдин бараанарын бээр деп турар.

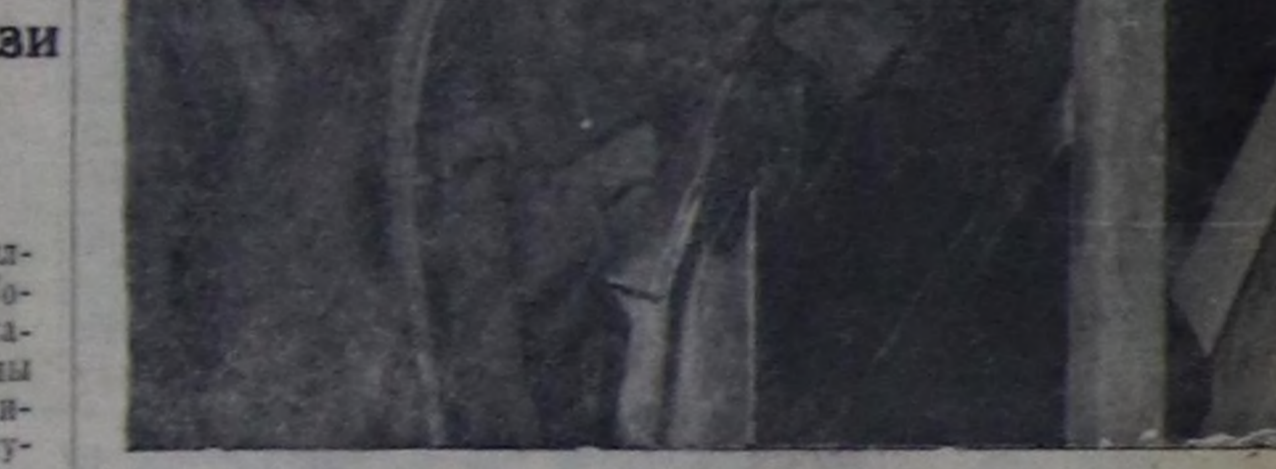
Делегейге күш-ажылдын социалисттик хуваалдыгы үндөзүлгөн экономикалык харылааларын улам ийи калбартыр чорук ийи чурттарынын ажил-агым дүзүлгөзүнүн төшмелерин дүзүлгөзүнө дуулааар дээрине иделген төлөөлөр илдеткен.

1962—1965 чылдары ийи чурттарынын экономикалык харылааларын улам ийи хөгжүдүр дугайында СССР-ниң болгаш ГДР-ниң чазак төлөөлөрүн аразында болгаш чугаалажышынын протоколунга ат салышканы май 30-де Кремльге болган.

ССРЭ-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазынын ораакчызы, СССР-нин Куроноомитиг чөвүлелинин даргазы А. Засядько, ГДР-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазынын ораакчызы, ГДР-нин Куроноомитиг даргазы В. Лейшер протоколга ат салганар.

Протоколга ат салып турда олуршканы: совет таладан — СССР-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазынын Бирги ораакчызы А. И. Микоян, СССР-ниң министри Делеско болгаш өскөлдөр — ГДР-ниң Куроноомитиг даргазынын бирги ораакчызы министр Х. Майер, ГДР-ниң СССР-де херектеринге түр бугурагыштыр Х. Абрахам болгаш албанын өскө-даа кижилери.

Протоколга ат салганын сөөлүгө СССР-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазынын Бирги ораакчызы А. И. Микоян чымыг, найыралдык байдалга эртен хууза алышынын тургускан. (СЭТА).

Казах ССР, Актюбинский ферросплавтар заводунун мурнакчы металлургары (азадан үстүчө) Социалисттик Кун-ажылдык Маалыры П. Грязин, У. Нурмашев, А. Автеноко, Н. Музыкин, Я. Тригубчук, А. Такмуратов, М. Амбегов. Фото Д. Карачиниуу. СЭТА-нын фотохроникасы.

КУШ-АЖЫЛЧЫ ЧҮТКҮЛ-БИЛЕ

Совет Эвилелинин Коммунисттик партиясынын XXII съездинин ажилынын хуну — октябрын 17-ин чоокшулап олар. Манда холбаштыр чеди чылдын үшкү чымынын бугу бугурагы адырларына оналдааларын хууса бегинде күүүсөдир, таалаы-биле социализм чарыш үлөтүр, транспорт, тууд чедеринде улам күштелген. Партиянын ол төөгүдүгү съездин чедирешкенин уткуп дугайында чугула чоруйалы турар бугурагы коллектив бисте кайда-даа чок.

«Кол чүра чүра дээр, хун-бүрүдө өзүп турар күш-ажылчы чүткүл-биле бугу чурт долууганында, коммунизм тургузушкуну буузу-ла бугу улустук керээ бөгүн бергенинде. Улустук чогадымын чорунун, күш-ажылчы массалык маалыгы чорукту эгерттенин үнер дөстөрүн социализм ажилын турар деп улут Ленинин сөстөр боттанган. Коммунист тургузушкунун планнарын күүүсөдиринин быжык магалды-ла — бугу улусту бө күш-ажылчы көдүрүшкүгүн» деп эш Н. С. Хрущев чорукта чаа чугаалаан.

Ол сору кижирин сөстөр бистин чүрөктөрине улут өөрүшкүнү хайныктырган, коммунист күш-ажыл дээр шимчешкенин улам күштелдирген. Чүгө Кызыл хоорайда 193 мурнакчы ажилчылар, 28 бригадалар болгаш бус-турбина станциязын хымиктиг цехи коммунист деп атты чедип алган, 82 бригадалардын, ийи цехте 800 ажы кизи ол ат дээр демисеки турар.

Көдө ажил-агым транспортун автобазанын партия, профсоюз, комсомол организациялары социалист чарышты, мангы коммунист күш-ажылдын бригадалары болгаш шалыкчылары деп ат дээр шимчешкенин ийи улуртуп келген. Ийи 80 ажи, 9 бригадалар ол чарышка каттыжып кирген. Бригада бугуру чыл планын съездине чедип күүүсөдир деп шийитилер алган. Чарыштын ийи шимчешкенин ийи коллективти көдүргөн. «Чеди чылды — беш чартык чылда күүүсөдир» деп долук-биле ол коллектив ажилдап турар. Мурнакчы чалакы Леонид Яригин бөдүрүп «ЗИД-150» машиназы-биле чеди чылдын бирги чымында бээр 525 муң ажы тонна-километрин ажилдады, ан 1963 чылдын үдүн доозар чоокшулай берген. — Бистин орук айтычымыс бодур. Чолаачыларымыс болгаш септечилерине аңаа денемиз дээр ажилдап турарлар — деп, автобазанын директору ш Громов чоргалар-биле бадиткан турар. Бо коллектив шына-выда областык автотранспорт организацияларынын аразында социалист чарыштын мурнакчызы дин бедик тутпушаан. Апрельде болгаш майда чүк сөөртүлгенин планын ыракта ажыр күүүсөдир. Мында ажилчын бүрүзү социалист хуузагелин, оон күүүсөлдө доктаамал хынал, мурнакчыларын илдерип, оларын дүзүлгөзүн илдеттирди турар.

Кызылдын бус-турбина станциязын коллектив хоорайда мурнакчы бугурагызынын бирээси. Оон электрэнергия бээрден хоорайын күүүсөдир бугурагы чедерин ажилы дыка хамаарыламы. Станция бир кварталда эртен чылдын ол-ла үениндегизин 783 муң киловатт-шак хөй электрэнергиясын берип, пландан ажыр 14 муң рубланы оорула-

ды кириген. Электржилер бугурагы чыл планын декабрын эгизинге чедир, он айларынын — октябрын 17-ге чедир күүүсөдир шыдаарын чарлаан. Олар сөзүн ай буруулаа быжымы-биле эзелет турар. Майнын планын ажыр күүүсөдир. Бо коллективте ам 12 бригадалар коммунист деп бедик ат дээр демисеки турар, мычарга ат чедип алган коммунист күш-ажылдык бир бригаданы биле бир цехи станция ажилдакчыларынын чоргалары аларган.

Чүгө күрүне планынга кызыгар-латтырмай, харын социалист чарышка бедиткен хуузагелерин күүүсөдир талазы-биле мурнакчы коллективтерин — Элегестин шахта эргелдигин, Кызылдын даарыныга комбинатын, облатрбесхозтун АТК-зын, № 2 АТК-ын, Туран, Току, Бай-Хаак, Шагаан-Арыг райулетпур комбинаттары болгаш оон-даа өскө бугурагы коллективтерин, бригадаларын болгаш цехтерин хөй-биле алап болур. Мурнакчыларын сору кижирчи бугу-ле ажил-иши бистин Коммунист партиясыны, Совет чазакты болгаш совет улусту өөрүтүп турар.

Ажилдын экономикалык көргүзүлгенин бугу кемчел-биле экижидер, бугурагы курдаларынын долу ажилдаар, ажил-агымны өвөс чорукка улут шыгымы демисеки, күш-ажылдык бугурагычтын база продукциянын шынарын бедитер, ботунезин чингедир, чүгө хууда социалист хуузагелер күүүсөдир дугайында өвөс, харын бугурагынын бугу адырларын көдүрүп дугайында сатыш салыр, хожадал турарларга дуулаар, «бөгүн мурнакчыларын чедип алган денелин — даарта бугу коллективти болдураар», «чангызын шүптүзү дээр, шүптүзү чангызы дээр» ажилдаар — амгы үенин чарыжын оңагай чүлү ол.

Коммунист тургузушкунун сорулгаларынын болгаш улут болган туудун-на ажилга, кижилерге, партия, профсоюз, ажил-агым болгаш бугу-ле хөй-ниги организацияларына негеде база-ла улгагкан.

Оон-биле чедирештир социалист чарыштын улуттууганынын практикасында улут чедирестер бар. Хлеб заводу, тараа дээрбин, типография, автосептелге болгаш туудуу заводдарын дөм-дөсөк өвөс ажилдап, чүгө социалист хуузагелерин өвөс, а харын күрүне планнарын бегин чүгө септеп турарлар. Хоорайын үлөтүрү дөрт айлар иштинде пландан ажыр бээр дээр продукцияны ыракта чедир берген. Транспорт организациялары социалист хуузагелерин 7 муң тонна чүкту чедир сөөрттөн, Чурталга туудуларын ажилдагы киреринин чыл планы чүгө 11 хуу күүүсөдир. «Тыва туудугү трези бөгү-үенин чингедиринин планын күүүсөдир. Кезин эмнеэр өмөкөйө бажымын, ресторанын, демир-бетон конструкциялар заводун болгаш өскө-лаа чамдык туудуларын ажилдагы кирер дээр хуусаалар эртен Продукциянын ассортментини көргүзүлгенин күүүсөдир турар, шынары чавыс. Ычангаш чамдык улуттукуларын талазында социалист хуузагелерин күүүсөдир харысалга чок көрүп турар фактырлар-биле демиселди моон сонгар улут шыгырадыры чугула.

Бугу чурт партиянын съездине бедиткен турар амгы хүнерде бугурагы күрүне планнарын, социалист хуузагелерин күүүсөлдөргө хөй-ниги контролон күш-

